

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Gennem grønne enge og ad sandede veje

Af K. Knudsen, Vejle

Selvfølgelig skal årsmødets deltagere på udflugt i Vejles skønne omegn.

Turen vil komme til at gå gennem en særpræget natur rig på afveksling og på historiske minder.

Vi begynder med Grejsdalen, hvor Grejs å flyder stille og fredeligt og er med til at forskønne billedet, men ved tøbrud kan den være en højst ubehagelig nabo og forvolde betydelige oversvømmelser. Grejs å udspringer af Fårup sø og er kun godt en snes kilometer lang, men på denne korte strækning har den måttet lægge styrke til 14 forskellige vandkraftanlæg. De fleste er dog nu enten nedlagt eller erstattet af el-drivkraft. Ved denne å begyndte den første industri i Vejle.

Undervejs passerer vi det landskendte firma: M. Jørgensens frøhandel, Grejsdalens Ungdomsskole (startet som højskole), Valsemøllen, – og lad så blikket glide lidt opad t. v. for vejen. På en pynt ser De en lidt ejendommelig bygning. Det er Grejsdalens kirke. En utraditionel kirkebygning, der med sikker smag og meget dristigt er placeret på et så kønt sted og passet ind i landskabet på en ypperlig måde. Arkitekt: Malilng Pedersen, Vejle.

Lige nedenfor t. h. for vejen ligger Th. Wittrups Tæppefabrik, hvor man netop har fået installeret verdens største gulvtæppevæv. Den gamle Hø-lefabrik – Grejsdalens Hammerværk – der passeres lidt senere, er nu hovedleverandør af haveredskaber m. m. til F. D. B.

Ved Grejs Mølle med hotel i hovedbygningen og møbelfabrik i de store røde bygninger forlader vi Grejsdalen. Måske lidt skuffede over det uensar-

tede byggeri, men den fredede del af dalen, der ligger lidt længere ude, frembyder til gengæld et så typisk dansk landskab, at partiet er anvendt som omslagsbillede på Geodætisk Instituts »Færdselskort«.

Vejen, vi nu følger, går stærkt opad, og hvor skoven hører op ligger t. v. for vejen lidt skjult af en tjørnehæk en troldeslotlignende formation. Det er en årtusindgammel »drypstenshule« af Frådsten.

Gennem Grejs når vi hovedvej 13 og fortsætter gennem Lindved og Ølholm efter Tørring. Ud for denne by ligger den store gård »Stougård«, der oprindelig var omgivet af volde og grave. I midten af det 15. århundrede tilhørte gården Peder Skram og i 1487 hans søn Niels Skram.

Lidt nord for Tørring ligger t. v. for vejen en af landets mindste kirker – Hammer kirke, der i sin tid har hørt under Hammargård, der også ejedes af Peder Skram.

HERFRA er der ikke langt til Hundshoved, hvor vi begiver os ind på *Hærvejen*, den gamle vej, der i årtusinder har gået ned gennem Jylland. Vejen har mange navne, hvor af vi nævner: Adelvejen, Pilgrimsvejen, Studevejen og i Sønderjylland Oksevejen. Med sikkert instinkt har de gamle forstået at lægge denne Danmarks ældste hovedfærdselsåre, så den undgik at komme i berøring med åer og sumpede steder. Man siger, at moderne hovedveje anlægges i »anselig bredde«, men denne gamle vej har på sine steder bestået af indtil 60 vejspor ved siden af hinanden.

(Fortsættes side 4)

SLÆGTSGAARDEN

Udkommer hveranden måned.
Redigeret af *Ib Paulsen*.
Carit Etlarsvej 32, Odense. Tlf. 12 72 71.

DANSK SLÆGTSGAARDFORENING
Kontor: Carl Baggers Allé 45, Fruens Bøge.
Postadresse: Postboks 221, Odense.
Telefon: Odense 12 94 73 (09).
Postgironummer 831 42.

Kontoret modtager indmeldelser.
Alle breve til foreningen sendes til kontoret,
artikler til bladet til redaktøren.
Andet samt private forespørgsler til formanden.
Forespørgsler ang. undersøgelser af enhver art
bedes rettet til Slægtsgaards-arkivet.

»SLÆGTSGAARDS-ARKIVET«

Adresse: Slægtsgaardsarkivet, Det kgl. Bibliotek, Københavns K. Tlf. Minerva 111.
Leder: Mag. art. Hans Ellekilde, (R), (tlf. Holte 356) og arkivar P. K. Hofmansen. P. K. Hofmansen træffes personlig tirsdag og onsdag kl. 14-17.
Formand for arkivudvalget: Konsulent H. Balle, Carl Baggers Allé 45, Fruens Bøge.

Landsbestyrelsen:

Gdr. Chr. R. Christensen, (R), Badstrup, Uggerslev (formand). Tlf. Uggerslev 149.
Gdr. N. Slemming, Rønne Allé 4, Rønne (næstformand). Tlf. Rønne 203.
Civilingeniør, gdr. H. M. Markersen, (R), Rødby Tlf. Rødby 90 11 19.
Gdr. Jørgen Petersen, Thorsgård, Gislunge. Tlf. Gislunge 32.
Proprietær Bent Bjergskov, Rosenlund pr. Kølstrup. Tlf. Rynkeby 17.
Gdr. Einer Petersen, Kikhavn pr. Hundested. Tlf. Hundested 149.
Hofjærgermester Cederfeld de Simonsen, Erholm pr. Aarup. Tlf. Aarup 91 (helst kl. 9-10).
Prop. Chr. Lybye, Haldborg pr. Skive. Tlf. Skive 556.
Gdr. Olaf Poulsen, Gundestrupgård, Ars. Tlf. Ars (086) - 2 11 69.
Gdr., sognefoged Grøntved, Mygdal pr. Hjørring. Tlf. Mygdal 31.
Gdr. Marcus Hansen, St. Duegård, Aakirkeby. Tlf. Aaker 10.
Gdr. Jens Skau, (R), Nygård, Øster Lindet. Tlf. (048) - 4 62 03.
Fru Nina Sørensen, Håstrup pr. Fredericia. Tlf. Smidstrup 210.
Gdr. H. Chr. Flytkjær, Rindom, Ringkøbing. Tlf. Ringkøbing 372.
Forfatteren Salomon J. Frifelt, »Frifelt« pr. Ølgod. Tlf. Krusbjerg 20.

Foreningens juridiske konsulent:

Sagfører, cand. jur. M. Hesselbjerg, Hillerød. Tlf. Hillerød 152.

Hovedkontor: Vester Voldgade 107
København V.

Foreningens sekretær og konsulent:

Agronom H. Balle, tlf. Odense 12 94 73 (træffetid på kontoret mandag og fredag fra kl. 9-13 og efter aftale).

Foreningens revisor:

Statsaut. revisor Kr. Foged, Rosenvængets Sideallé 8, København Ø. Tlf. Øbro 30 eller Øbro 5000.

Trykkeri:

Andelsbogtrykkeriet i Odense. Tlf. Odense 12 10 30.

Til Slægtsgaardsforeningens medlemmer

Alle manuskripter og billeder til optagelse i Slægtsgaardsbladet sendes til bladets redaktør:
Ib Paulsen, Carit Etlarsvej 32, Odense.

☆

Alle henvendelser om annoncer bedes sendt til kontorets adresse:
Postboks 221, Odense.

Husk altid tydelig
afsenderadresse!

LANDCREDITKASSEN

Laan i landbrug, skov- og havebrug
samt grundforbedringslaan.

Laan kan tilbydes til rentefod 3½, 4, 4½, 5, 5½, 6, 6½ og 7 pct.
Kasseobligationer kan vederlagsfrit indskrives og noteres paa navn.

Creditkassen for Landejendomme i Østifterne

Anker Heegaardsgade 4, København V, telf. C. 9635

SLÆGTSGAARDEN

Medlemsblad for Dansk Slægtsgaardsforening

Nr. 124

April

1963 – 22. årg.

ÅRSMØDET I VEJLE

25. og 26. maj 1963

SLÆGTGAARDSFORENINGENS ÅRSMØDE holdes i år i Vejle lørdag den 25. og søndag den 26. maj.

Foreningens medlemmer med familie og venner indbydes herved til årsmødet.

Efter sædvane åbnes mødet lørdag eftermiddag, hvor alle deltagerne – både herrer og damer – overværer aflæggelsen af beretningerne om foreningens opgaver og virksomhed og den efterfølgende drøftelse af slægtgårdsanliggender.

Det drejer sig både om gårdenes og slægternes fortid og deres historie og om de bestræbelser, der gøres for at bevare samhørigheden mellem hjemmet, jorden og de unge slægtled i fremtiden.

Da hjemmenes og slægternes sag angår både den ældre og den yngre generation forventes det, at så mange som muligt deltager i det indledende eftermiddagsmøde, hvor eftermiddagskaffen serveres i mødesalen i en pause.

Årsmødet er tilrettelagt således, at der lørdag eftermiddag efter mødet kan blive tid til en køre- eller spadseretur i byen eller et hvil på hotellet, før man samles i Håndværkerforeningens festsal om aftenen.

På udflugten om søndagen bliver der lejlighed til at erindre bemærkningen i vor skoletids lærebog i geografi, at Vejleegnen er bekendt for sin skønhed.

Det er kun de færreste familier i landbrugshjemmene der kan tillade sig at rejse på ferie i udlandet i flere dage – økonomiske forhold og mangel på medhjælp er i mange tilfælde en hindring herfor – men vel mødt til årsmødet i Vejle. – Man har bestræbt sig for at lægge turen tilrette så medlemmernes tid og økonomi ikke belastes hårdere end nødvendigt.

Indmeldelse sker på den andet steds i bladet værende indmeldelsesblanket.

Deltagere der foretrækker busbefordring under søndagsudflugtens kørsel ad Hærvejen og veje i stærkt bakket terræn kan bestille busbillet og lade egen vogn stå i Vejle.

Medlemmer, der eventuelt ikke kan deltage i årsmødet før om søndagen, bedes også udfylde indmeldelsesblanketten og indbetale 9 kr. til frokosten i Jelling, hvis denne ønskes, da frokостanretningen kræves forudbestilt, og kun de, der har frokostbillet, kan indtage pladserne ved opdækningen i spisesalen.

PROGRAM

Lørdag den 25. maj.

Kl. 14.00 prc.: *Årsmødet* åbnes i Håndværkerforeningens mødesal.

Beliggenhed: Dæmningen 34 (Hovedgaden).

Dagsorden:

1. Valg af dirigent og protokolfører.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Arkivudvalgets formand aflægger beretning.
4. Bladudvalgets formand aflægger beretning.
5. Beretningerne drøftes.
6. Fremlæggelse af regnskab og budget til beslutning.
7. Valg.
 - a. Der er ikke valg af medlemmer til hovedbestyrelsen i år.
 - b. Valg af revisor.
8. Fastsættelse af årsmødet 1964.
9. Eventuelt.

Kl. 15.00 Mødet afbrydes af en kort kaffepause.

Kl. 16.30 Mødet ventes sluttet.

Kl. 18.30 Middag i Håndværkerforeningens festsal. – Derefter kaffe og selskabeligt samvær.

Søndag den 26. maj.

Kl. 8.45 Udflugt med afgang fra Kirketorvet i Vejle.

Der køres samlet ud af byen mod nord gennem en del af Grejsdalen og Grejs til hovedvej 13.

Ved Hundshoved 30 km nord for Vejle køres ad Hærvejen mod syd til Tinnet Krat. (Her ved Skjern ås og Gudenås kilder passerer Skjern å, der som ½ m bredt vandløb er ført under vejen, der passerer).

Ved Tinnet Krat tages en sidetur ad

asfaltvejen forbi Vester kirke, Rørbækgård og Vester Mølle dambrug. Der fortsættes lidt længere frem med Skjern å på højre hånd og vendes ved Vester Mølle restauration, hvorfra der er udsigt over landskabet og Rørbæk sø.

Derfra tilbage til Hærvejen og til den højtliggende Øster Nykirke, hvor der evt. holdes nogle minutter og gives orientering om egnen.

Fra Øster Nykirke fortsættes over Nr. Kollemørtten, Vonge, Bjerlev, Hvejsel, Hygum til Jelling.

Kl. ca. 11.00 Ved ankomsten til Jelling parkeres på pladsen bag Jelling kro.

Den gamle kongestads mindehøje over Gorm den Gamle og Thyra Danebod, runestenene og kirken besøges.

Kl. ca. 12.00 Spises frokost, »Runeplatten« på Jelling kro.

Kl. ca. 13.15 Afgang fra Jelling. Der køres forbi Fårup sø, gennem landsbyen Balle, forbi Nørup kirke til Engelsholm slot.

Kl. ca. 13.45 Deltagerne samles i foredragssalen, hvor forstander Sune Andresen taler

om Engelsholms historie fra 1400-tallet, da det var krongods, til nutidens højskole. – Efter gennemgang af højskolelokalerne i de gamle slotshaller, sale og tårnstuer m. m. bliver der forevisning af en udstilling af højskoleelevernes håndarbejder, som arrangeres i gymnastiksalen i anledning af Slægtsgaardsforeningens besøg.

Fra Engelsholm køres over Ll. Lihme til Randbøldal og derfra op forbi Randbøl kirke og de fredede Firhøje over Gødding Mølle, Bredsten, Vingsted, Ødsted til Høllund, hvor turen slutes med et slægtsgårdsbesøg hos gårdejer Holger Juul, »Jægergaarden«.

Kl. ca. 15.30 Ankomst til »Jægergaarden«.

Kl. ca. 16.15 Bus ankommer til Vejle.

Formiddags-køreturens længde ca. 65 km. Fra Jelling til »Jægergaarden« ca. 35 km, og fra »Jægergaarden« til Vejle 10 km.

☆

Nærmere omtale af Vejleegnens historiske minder, natur, anlæg, bygninger og seværdigheder gives i artiklen »Gennem grønne enge og ad sandede veje«.

Gennem grønne enge -

Fortsat fra side 1

Der er skrevet historie på og langs den gamle vej fra Viborg ting til Slesvig. Den afmærkes af kæmpehøje, kirker, kroer og på en strækning til lige af runestene. I det ubeplantede terræn kunne det være vanskeligt at finde vej, hvorfor man af og til brugte store stenflækker som mærkesten. Lidt før vi kommer til Skjern å, passerer vi en sådan sten. Også kirkerne benyttedes som mærker og kaldtes ikke uden grund for hærvejens »fyrtårne«.

Vi befinder os her ved det store vandsekel, om hvilket Tage Heft har sagt:

»Jyllands hjerte ligger gemt under jordens bryst et sted mellem Tinneth og Kovtrup – man kan høre det slå – det klukker inde i kildebakkerne.«

Med kun et par hundrede meters afstand udspringer her Danmarks længste å – Gudenåen – ca. 100 km. lang – og Danmarks vandrigeste, Skjern å, der er ca. 90 km.

Vi kan ikke komme ned til kilderne, det er umuligt med så mange køretøjer, men prøv engang senere selv at finde dem. Det er en oplevelse.

Vi fortsætter gennem Tinneth Krat, der engang har været en så stor skov, at Dronning Margrethe

krævede en afgift, der svarede til 100 »Skovsvin« – undskyld »Oldensvin« om året.

SÅ GÅR TUREN til Vester Mølle ved Rørbæk sø forbi Vester kirke og Rørbækgård. Her blev forresten en del af Morten Korch filmen »Bakkegården« optaget. Hvert år afholdes her store grundlovsmøder med kendte navne. De største møder afholdtes med Th. Stauning som taler. Rørbækgård ejedes af den for få år siden afdøde foregangsmand indenfor landbruget, Niels Jensen. Gården nævnes 1769 som en ukomplet sædegård og har bl. a. tilhørt Quitzover'ne og Lindenover'ne. I 1657 ejedes den af Sivert Mus. Dengang lå gården på en lille ø i Rørbæk sø. Sivert Mus var alkymist og under et forsøg på at lave guld, skete der en eksplosion, der blev årsag til gårdens brand. På »Kælderbanken«, der nu er landfast, ses ruinen af den.

Ved Vester Mølle vender vi og kører tilbage til Hærvejen.

Til højre for Hærvejen møder vi »Margrethediaget« – en gammel spærrevold. Er det Margrethe Sprænghest eller den store dronning Margrethe, der har givet volden navn? Vi ved det ikke, men sidstnævnte har i hvert fald været her på egnen. Hun »købte« herregården »Tranbjerg« af Johann Skrappenborg og sendte ham til Salling som Lensmand. Det er forresten morsomt at tænke sig, at Tranbjergs top er det højeste punkt herfra og til Harzen.

Højt oppe på bakken lidt længere fremme troner Øster Nykirke, om hvilken forstander J. Hattinger-

Jacobsen, Elbæk, har skrevet:

*Hærvejens kirke, pilgrims vartegn
her ved Sankt Peders hellige væld,
ved diget, der spærrede fjendernes togter,
ved vejen, hvor høvdingens gravhøj blev lagt.*

Helligkilden ligger stadig nedenfor kilden og vandet benyttes den dag i dag. Kirken, der stammer fra det 12. århundrede, har meget smukt udsåret altertavle og prædikestol fra omkring 1635. Efter sagnet udført af en blind kunstner.

Ved vejgaflen syd for Øster Nykirke står den gamle vejvisersten fra 1856 og fører spildt tale ved at vise vej til Colding, Viborg og Vester Mølle. For kun godt 100 år siden havde det betydning at opsætte en vejviser på denne strækning af den jyske pulsåre. Det var i studedrifternes tid. I »Drivtiden« kunne der passere indtil 1000 dyr på en enkelt dag.

Landsbyen Kollemorten minder os om »Kolde Martin« = Morten Bisp. Her har ligget en kirke eller et kapel opnævnt efter Martin af Tours, hvortil mange fromme pilgrimme fra Norden valfartede.

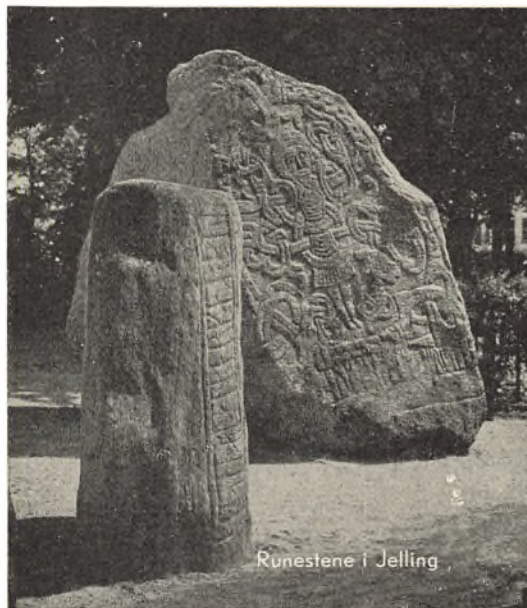
VI FORLADER NU HÆRVEJEN og kører over Vonge, Bjerlev, Hvejsel til den lille landsby Jelling, hvis statsseminarium i mere end 100 år har spyet det ene hold lærerkræfter efter det andet ud over det ganske land.

Her venter kromandens »Runeanretning« på at vederfares retfærdighed i Jelling kro.

Først må deltagerne dog stifte lidt nærmere bekendtskab med Danmarks mest imponerende oldtidsanlæg: de to kæmpehøje, de to runesten og det store af bautasten indhegnede trekantede »Vi«. Kloge hoveder har regnet ud, at der indenfor »Vi«-ets grænser er plads til 20.000 mennesker.

I den nordre høj, »Thyras høj«, har man fundet et dobbelt gravkammer, men intet lig eller spor af kister. Gorm og Thyra formodes i sin tid begravet her.

I højen fandt man forskellige småting, bl. a. udskårne træstykker med rester af maling og et smukt

Jellingstenene også benævnt »Danmarks dødsattest« og »Første nummer af Statstidende«.

dekoreret sølvbæger, der muligvis har været anvendt som alterkalk. Gravkammeret var en årrække tilgængeligt, men måtte lukkes, da man frygtede en sammenstyrtning.

I den sydlige høj, »Gorms høj«, der blev udgravet 1941–42, fandt man intet gravkammer, så højen må være bygget af Harald Blåtand som en mindehøj. Hvortil en i højens top afdækket træbygning har været anvendt er endnu et mysterium.

Midt mellem højene og midt i viets halveringslinie står den store runesten lige syd for kirkens våbenhus, og ved siden af står den lille runesten.

Indskriften på den lille runesten (Danmarks dødsattest) lyder: »Gorm konge, gjorde disse kumler, efter Thyre sin kone, DANMARKS bod«. Indskriften på den store runesten – Danmarks fornemste runesten (første nummer af Danmarks Statstidende) lyder: »Harald konge, bød gøre disse

NY JYDSK LAND-HYPOTEKFORENING Århus

Foreningen yder lån mod 2'prioritet i såvel landbrugsejendomme som grundejendomme udenfor købstæderne i Jylland.

Foreningens kasseobligationer, der ikke behøver at være noteret på navn, modtages til indskrivning og opbevaring i foreningen, der vederlagsfrit efterser udtrækning og foretager udbetaling af forfaldne renter.

STØT ERHVERVSLIVET - KØB OBLIGATIONER - også fra Ny jysk Land-Hypotekforening

Cirkulerende kasseobligationer ca. 415 mill. kroner.

Amortisationstid: 10–50 år.

Rentefod: 4%, 4½%, 5%, 5½%, 6% og 7%.

Udtrækning: for tiden ca. 11 mill. kroner om året.

Reserver: ca. 21 mill. kroner.

kumler efter Gorm sin fader og efter Thyre sin moder, den Harald som vandt sig hele Danmark og Norge og gjorde Danerne kristne«. Stenen er en stor tresidet granitsten, der som en skibsstævn kløver historien i hedenskab og kristendom. Den ene side bærer runeindskrift, den næste side en løve omslynget af en slange og den tredje side bærer det ældste Kristusbillede i Norden. Ikke den korsfæstede Kristus, men den Kristus, der med sine udstrakte arme favner hele verden.

I den gamle Jelling kirke, der ligger klemmt inde mellem de to store høje, har man ved udgravninger under koret fundet spor af en ældre trækirke samt spor af et gammelt »Gudehov«. Endvidere fandt man en stor sten, der nu står ved korets sydvæg. Stenen har været anvendt som alterbord i trækirken. Stenarten – Granit med mørkebrune Granatpletter – er meget sjælden, findes i Europa kun i Grækenland. Det ligger derfor nært at antage, at vikingerne har ført denne sten til Jelling for at Gorm kunne anvende den til offersten i Gudehovet.

På korets nord- og østvæg fandt man i 1874 de ældste kalkmalerier i Norden (fra 1100-tallet i byzantisk stil). Desværre noget håndfast restaureret. Sydvæggens kalkmalerier er malet af J. Th. Skovgård i tyverne.

Lidt syd for Jelling ved vejen til Fårup sø står et mindesmærke over allierede flyvere – nedskudt under sidste krig. Ovenfor bakkerne har vi en stor slået udsigt over søen til Fårupgård, hvis løgpark tiltrækker mange besøgende. Vi passerer landsbyen Balle med Valgmenighedskirke og Ungdomsskole. Ved vejen efter Sødover ses et mindesmærke for Grundloven af 1915 – rejst af Danmarks første kvindelige statshusmand.

I NØRUP KIRKE er der overdådige barokke udsmykninger og epitaphier over Margrethe Lange og hendes to ægtemænd, Jens Kaas og Knud Brahe. Kirken har i sin tid hørt til Engelsholm.

Længe har vi på den modsatte side af søen kunnet se Engelsholms slots hvide bygning med de fire løgformede spir. Gården blev taget i brug nytårsdag 1593 af Knud Brahe (broder til Tyge Brahe, der vist med urette får skyld for at have givet tegning til hovedbygningen). Bygningen blev i 1951 restaureret efter en voldsom brand. Den anvendes nu som højskole.

Vi kører videre gennem Randbøldal, der ligger som en oase midt i det ellers ret fattige landskab. Den gamle klædefabrik med de takkede gavle er oprindeligt anlagt som papirfabrik under navnet »Engelsholm Papirfabrik«. Ovenfor bakken ligger Randbøl kirke med det monumentale, tværstillede tårn og Randbølgård, der er en gammel studedriverkro. På kirkegården findes kong Rans høj, og på en grav med allierede flyvere har soldater-

foreningerne rejst et smukt mindesmærke. Graven besøges hvert år af pårørende til de faldne.

Over Gødding Mølle når vi til Bredsten. Her drejer vi mod Vingsted Mølle, hvor der findes et meget stort antal fiskedamme. Denne industri er nu blevet så betydelig, at den årlig indbringer ca. 20 mill. kr. til landet. Her findes også Vejle Amts Stadion. Et stadion af format med alt, hvad sport og idræt kan ønske sig: fodboldbane, håndboldbaner, atletikbaner, friluftsbad, gymnastikestrade, skydebaner og en stor idrætshal. Selv en amerikansk filmsfotograf fra Hollywood, der i fjor optog forskellige optrin fra et stort stævne, var imponeret – ikke alene over anlæggets størrelse og smukke beliggenhed, men måske mest over den energi, de unge, der var samlet til et »amtshold«, udviste under træningen. En sådan træning efter endt arbejdsdag og med flere mile lange køreture for at komme til træningsstedet ville være utænkeligt i Amerika.

Ad slyngede »bjergveje« når vi til Vingsted Mølle, der ligger i Vejledalen. Denne dal er lige så smuk som den er gammel. Den er dannet efter at den sidste istids bræer havde trukket sig tilbage og skabt det danske land. Jyllands overflade blev til, da indlandsisen fra nordøst kurede hen over undergrunden og vældige tøbrud aflejrede sten og jord, som isen havde ført med sig fra Norges og Sveriges fjælde. Floden af smeltevand skyllede sten

og grus, ler og sand mod vest. Sandet blev til jysk hede, andre smeltevandfloder opstod, da vandet trængte ned gennem bræns vældige iskappe og lavede dybe render i jorden under isen. Således opstod de såkaldte tunneldale. Vejledalen er en sådan tunneldal.

I Vejledalen har amatørarkæologen, tandlæge Will. Berthelsen, foretaget en del undersøgelser og fundet over 50 stenalderboplader. De hører til »Gudenåkulturens« tid og viser, at der har levet mennesker her for 6–7000 år siden.

Efter Vingsted passerer en sø t. v., hvor der er gjort et stort offerfund.

Endelig kommer turens sidste station »Jægergården« i Høllund, hvorfra selskabet spredes ud over det ganske land.

Vi håber, at deltagerne på denne køretur må have fået lyst til på egen hånd at stifte nærmere bekendtskab med den smukke egn.

Derfor siger vi på *gensyn!*

»Bjergbyen« Vejle.

Lidt om årsmødets by - VEJLE

*Kom nordfra og sydfra, fra øst eller vest,
kom søværts ad fjorden i sol og i blæst,
kom sommer og høst, og når vår bliver til,
ja nærm dig kun VEJLE, hvordan du vil,
dit øje, dit hjerte vil frydes med lyst,
- thi VEJLE er perlen på Jyllands bryst.*

POUL HERTZ.

BLANDT DE ØSTJYSKE FJORDE er Vejle fjord vel nok den skønneste med sine mange vige og næs og de skovbevoksede skrænter.

Ideel som skjulested for Vikingernes flåde af småskibe har den været, og ganske naturligt ligger Jelling, den gamle kongeby, ikke langt fra fjorden, der i gammel tid var sejlbart helt op til landsbyen Skibet. Gennem tiderne har der ligget adskillige borg og slotte langs fjordens bredder. I flæng nævnes: Barritskov, »Staksevoold« = det nuværende Rosenvold, der siden det 17. århundrede har været i Rantzauernes eje, Nebbegård og Tirsbæk (fra det 16. årh.). Ind imellem herregårdene ligger de kendte udflugtssteder: Fakkegrav, Ulbækhus, Tirsbæk, Skovkroen ved Bybæk og Skyttehuset på nordsiden, medens Hvidbjergs store hvide klitter, Munkebjerg med Europas længste rullende trappe og Ulvehave ligger på fjordens sydside. På et af fjordens allerskønneste steder – ved Brejning – ligger Den Kellerske Institutions mange bygninger.

For enden af fjorden ses Vejle lunt gemt mellem høje bakker. Kommer De til byen ad landevejen ved aftenstid, når de mange lys er tændt, så er det nemt at drømme sig hensat til langt sydligere himmelstrøg og tro, at det er en virkelig »bjergby« man nærmer sig.

Byens navn *Vejle* – vadested – tyder på stor ælde og de mange stenalderboplader i omegnen er bevis

på tidlig beboelse. Købstadsrettigheder fik byen først i 1327, og af ældre bygninger findes kun ganske få. Grunden hertil er, at heftige ildebrande og talrige krige har hærget byen gennem tiderne. Omkring den gamle Sct. Nikolaj kirke, hvis ældste dele stammer fra omkring 1250, ligger den gamle bykerne, medens de nyere bydele har måttet kravle op over bakkerne. »Strøgts« forretninger er moderne og velforsynet med fristende varer. Byens industri er mangfoldig, og selv om konserves og tyggegummi fra Vejle er kendt over hele verden, har byens gamle kælenavn »Danmarks Manchester« stadig sin berettigelse, thi ikke færre end 3 store bomuldsspindier og 3 store væverier findes fordelt over byens område. Lidt historie kan man dog finde. I Kirkegade minder nogle plader i huset overfor Vejle Bank om, at det var her Christian den 2. modtog den jyske adels opsigelsbrev.

TURISTBYEN VEJLE er kendt langt ud over landets grænser. Dens gode hoteller med omkring 900 senge gør den velegnet til overnatningsby. Om aftenen sørger biografer, varieteer og danserestauranter for gæsternes underholdning. Udflugtsmuligheder er der mange af. Vi har allerede nævnt fjorden, men desuden er der en »dyrehave« lige uden for byen ved Skyttehuset, og en Zoologisk have ved Træballehus. Også byens museum er et besøg værd. Her findes fyldige samlinger af gammel og moderne kunst både i maleri og grafik. Den lokalhistoriske samling vil forhåbentlig til sommer få det helt store trækplaster, når det 4000-årige fund af »Balle-manden« er »færdigkonserveret«.

Endelig er der de udflugtssteder, der passerer på foreningens udflugt. Disse omtales i en anden artikel.

TURISTFORENINGEN FOR VEJLE OG OMEGEN byder deltagerne velkommen til *bøgenes by* – »bjergbyen« Vejle.

Kaptajn Berg von Linde 80 år

DANSK SLÆGTSGAARDFORENINGENS gode ven, kaptajn *Axel Berg von Linde* i Båstad fyldte 80 år den 13. marts.

De medlemmer af foreningen, som deltog i dens vellykkede årsmøde i Båstad i Skåne den 2. og 3. juni 1956, vil huske kaptajn Berg von Lindes høje, statelige skikkelse og hans utrættelige aktivitet for at mødets program kunne blive afviklet på bedste måde. Som sekretær for Bjäre Härads Hembygdsforening havde kaptajnen i forbindelse med hofjægermester Cederfeld de Simonsen og Dansk Slægtgaardsforenings formand, civilingeniør, gårdejer H. M. Markersen, påtaget sig det meget store arbejde med at tilrettelægge såvel selve mødet i Båstad som den påfølgende dags udflugt til slægten Berg von Lindes gårde Axelvold og Dufeke samt til Allmänna svenska Utsädes A/B og Sveriges Utsädesförenings Laboratorier, og intet øjeblik under hele årsmødets forløb svigtede kaptajnens store velvilje og udprægede organisations-

talent. Mødet i Båstad, som mindst en i Bjäre Härads Hembygdsparke i Boarp nu vidner om, blev på grund af kaptajn Berg von Lindes store indsats en stor oplevelse for alle deltagerne. Dette møde i forbindelse med de af kaptajnen arrangerede udflugter for Bjäre Härads Hembygdsforening til Fyn 1. og 2. juni 1957 og til Nord- og Sydsjælland 17. og 18. maj 1958 indledte det gode bekendtskab mellem Dansk Slægtgaardsforenings og slægtsgårdsinteresserede kredse i Skåne, som stadigvæk består og er til berigelse for begge parter, og det er vort håb, at denne forbindelse må fortsætte i fremtiden og knytte os sammen i fælles interesse for de gamle slægtsgårdes bevarelse på begge sider af Øresund.

Kaptajn Axel Berg von Linde blev født i Kristiansstad den 13. marts 1883 som søn af kaptajn, senere major, Albrecht Wilhelm Berg von Linde og hustru Anna Charlotta Leth. Slægten Bergs stamfader var Walter Berg, der af den svenske konge Johan III i 1569 blev udnævnt til kaptajn på Elfsborg fæstning ved Götaelvens udmunding i Kattegat, som efter danskernes erobring 1563 dog først blev givet tilbage til Sverige efter freden i Stettin 1570. Et oldebarn af Walter Berg var Staffan Walter Berg, født på Laholms Slot 1674, der som løjtnant i Malmø i sommeren 1700 ved natlige sejladser langs Sjællands Øresundskyst fandt stranden ved Tibberup, syd for Helsingør, bedst egnet til kong Karl XII.s planlagte landgang, som skete på dette sted den 4. august samme år. Ved sit ægteskab den 21. april 1707 med Beata Elisabeth von Linde, datter af ritmester, senere major, Isaac Linde, der i 1695 af kong Karl XI var blevet adlet under navnet von Linde, og som i 1699 havde købt herregården Axelvold i Svalöf sogn (Rönneberg herred), blev de to slægter, Berg og von Linde, forenet, og ægteparrets søn, major, senere oberst, Otto Adrian Berg, blev ved kong Adolf Frederiks kroning 1751 adlet under navnet Berg von Linde.

Otto Adrian Berg von Lindes søn, Henrik Berg von Linde købte 1797 gården Dufeke i nærheden af Axelvold. Hans hustru var friherreinde Marie Louise von Otter fra Bosjökloster, datter af friherre Salomon von Otter og hustru Agnete Beck-Friis. Gennem sidstnævnte er kaptajn Axel Berg von Linde et 5-tipoldebarn af kong Kristian IV af Danmark og derved et 25-tipoldebarn af selveste kong Gorm den Gamle. Kaptajnen har således en ahnerække, der strækker sig over 1000 år tilbage i tiden.

Efter at have været volontør i Vendes artilleriregiment blev Axel Berg von Linde løjtnant i 1907 og gennemgik derpå uddannelsen på det svenske Centralinstitut for gymnastik fra 1908 til 1910. To år senere blev han sekretær i Skånes Gymnastikforbund og

HER ER 140 PUNKTER

og der er 140 steder i landet, hvor der ydes HANDELSBANK-service

altid med i billedet

HANDELSBANKEN

Valdemar Joost's Eftrf.

AXEL HØJLUND
VEJLE

Herrehatte - Lingeri

medlem af Det svenske Gymnastikforbunds styrelse. I årene 1914–15 var han gymnastikinspektør ved Malmö bys folkeskoler, og efter at være blevet kaptajn i 1916 opnåede han i 1920 af staten at blive udnævnt til gymnastikinspektør for hele Nordskåne og i 1923 tilmed også for Bleking. Gennem de senere år har han i sit smukke hjem i Båstad, der er prydet af talrige slægtsminder, ikke lagt arbejdet på hylden. Tværtimod har han med ildhu og en utrolig energi virket som sekretær i Bjäre Härads Hembygdsförbund og samtidig varetaget redaktionen af forbundets meget smukke årbog »Bjärebygden«. I dette arbejde har han fundet afløb for den virketrang, der fra de unge år har fulgt ham i alt, hvad han beskæftigede sig med, og som synes at være usvækket på trods af de 80 år.

Post festum skal der også fra Dansk Slægtsgaardsforening i anledning af den runde fødselsdag bringes ham en hjertelig hilsen og en varm tak for al hjælp-somhed og trofast venskab gennem årene!

P. K. H.

STRØTANKER

til eftertanke ...

»Sig mig, hvem du omgås, og jeg skal sige dig, hvem du er!«

»Krage søger mage!«

»Slet omgang fordærver gode sæder!«
(danske ordsprog.)

☆

Det er den højeste form for begavelse at forstå at skjule sin begavelse.

(La Rochefoucauld.)

ACTIESELSKABET VEILE BANK

Byens og egnens lokale bank
stiftet 1854

*Theophil
Petersen*

*Veile Byes og Amts
Sparekasse*

**Poul
HENRIKSEN**
Hiørnet – Søndergade 1

DANSK SLÆGTSGAARDSFORENING

Randers Amtskreds

arrangerer med forventet tilslutning

BUSTUR

til Vejle

til årsmødet den 25.-26. maj.

Buskørslen omfatter også rundturen i Vejle og omegn, som fremgår af årsmødets program her i bladet.

Frokostpakken spises i bussen eller landevejsgrøften. Henvendelse snarest til amtsbestyrelsen eller rutebilejer H. Esbensen, telf. Vivild 33.

Indtegning og oplysning på følgende telefoner: Vivild 42, Holbæk 14, Voldum 43, Mariager 79, Rønede 203, Spentrup 87, Dalbyover 7.

Amtskredsbestyrelsen.

BUSTUR

Sjælland - Vejle

Medlemmer af Slægtsgaardsforeningen i Præstø og Sorø amter, som er interesseret i en fælles tur til årsmødet i Vejle den 25.-26. maj, bedes henvende sig til undertegnede senest den 1. maj.

Turen vil udgå fra Næstved og der køres over Ringsted, Sorø, Slagelse til Kalundborg, og derfra sejles med den nye færge til Juelsminde, hvorfra der fortsættes pr. bus. - Prisen for køretur og overfart kan ikke opgives nøjagtigt, men vil antagelig blive ca. 45 kr.

P. f. v.:

Henry Hansen, Gerdrup pr. Næstved,
telf. Rislev 9.

Foreningsmeddelelser

Kontingentindbetaling for 1963.

Af de gule giroindbetalingskort, der i februar og begyndelsen af marts blev udsendt til hovedparten af foreningens medlemmer, er der i løbet af få uger indgået over 2000 stk. med indbetaling til foreningens postgirokonto.

Vi takker for at så mange har benyttet denne billige indbetalingsmåde, og det håbes, at flere vil benytte indbetalingskortet i den nærmeste tid, for at undgå den dyrere form for kontingentopkrævning ved udsendelse af de grå postindkasserings-indbetalingskort med ekstra porto.

Adresseændringer.

Blandt foreningens medlemmer forekommer der hvert år adresseændringer, bl. a. som følge af dødsfald og generationsskifte.

Da vi har tilstræbt at få adresseændringer og nye medlemsnavne registreret i medlemsprotokollerne og kartoteket i størst muligt omfang, takker vi for de modtagne meddelelser på girokuponens bagside, hvorpå der i år er påført en trykt opfordring til at give oplysning om evt. ændring af navn eller adresse.

Medlemsbladet.

Da »Slægtsgaarden« udsendes postadresseret til medlemmerne forekommer der praktisk taget ingen reklamationer angående bladets modtagelse, men skulle det ske, at et blad udebliver, bedes det meddelt til postbudet eller det stedlige postkontor. Bliver fejlen eller mangelen ikke ordnet, bedes det meddelt til foreningens kontor.

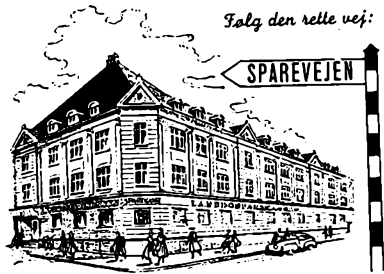
I de tilfælde, hvor der er sket generationsskifte, eller der af anden grund er sket navne- og adresseændring, som måske er meddelt foreningens kontor, bedes det også meddelt til postvæsenet, at det nye navn eller den nye adresse ønskes ændret på bladet »Slægtsgaarden«, hvor adressen er påtrykt.

Forretningsudvalget.

FYENS STIFTS SPAREKASSE

oprettet 1832

LANDBOSPAREKASSEN I VEJLE

Kirkegade 25

Telf. 87

JKL - den lige linie

JUELSMINDE KALUNDBORG LINIEN

Østmolen, Kalundborg

Tlf. Kalundborg *2100 (03) 5 15

Juelsminde Færgenhavn

Tlf. Juelsminde *272 (066) 3 86 11

København: MINERVA *230

Telex 5135-Telegramadresse: JUKALINE, Kalundborg

JYLLAND 2 1/2 time SJÆLLAND

FARTPLAN

24. januar — 31. August (incl.)

Bemærk NB!

Afg. Kalundborg: a b
1.05* 9.00 11.40 15.10 17.50 21.20

Afg. Juelsminde: a b
0.25* 8.25 12.05 14.45 18.15 22.00

NB! 24. januar—31. maj (Incl.) gælder følgende begrænsninger:

- a) kun lørdage samt 10/4, 11/4, 12/4, 15/4, 10/5, 23/5 og 31/5
- b) ikke lørdage og ikke 11/4, 12/4, 14/4, 10/5 og 22/5

*) Passagerer kan disponere over deres køje indtil kl. 7.00.

Klip her!

Klip her!

Indmeldelse

til

Dansk Slægtsgaardsforenings årsmøde

i Vejle i dagene 25. og 26. maj 1963

At udfylde og indsende til

Slægtsgaardsforenings kontor, postbox 221, Odense

A. Følgende deltagere anmeldes (skriv tydeligt helst med blokbogstaver).

Navn	Stilling	Bopæl	Postadresse

(Indmeldelse kan kun ske skriftligt).

B. Hotelophold i Vejle.

Med hensyn til hotelophold har Vejle Turisforening oplyst, at der kan skaffes gode hotelværelser til ca. 125 mødedeltagere, men at værelserne, som er forskelligt udstyret, derfor har forskellige priser.

Som følge heraf ordnes det således, at mødedeltagerne igennem Slægtsgaardsforeningen indtil indmeldelsesfristens udløb den 6. maj kan få reserveret værelse, men mødedeltagerne ordner selv betalingen for hotelopholdet.

Prisen for hotelværelser (exclusive morgenmad) inddrages i følgende grupper:

Gruppe A. betaling pr. seng 12.00 kr.
 — B. — 16.00 kr.
 — C. — 20.00 kr.

Bestilling af hotelværelser:

	Antal enkeltværelser	Antal dobbeltværelser	Hotelgruppe her skrives A, B eller C
Natten mellem 25. og 26. maj			
Natten mellem 26. og 27. maj			

Hotelophold vil derefter blive anvist mødedeltagerne så vidt muligt i henhold til den ønskede prisgruppe og i den rækkefølge, indmeldelserne indgår. Overnatningen bliver for hovedparten af deltagerne kun mellem 25. og 26. maj. De, der evt. ønsker det, kan bestille værelser for natten efter 26. maj.

Elmelund Byelov

Gårdejer Jørgen Jacobsen, Vosemose, fortsætter her sin artikel om oldermandskabet og dets pligter, hvis første afsnit vi bragte i Slægtsgaardens nr. 122 og 123.

16. Om uloulig Dricheri.

Findes og nogen som byder sig til flere og store Skaale eller Kander at udrichke, som ofte kommer stor Trætte og Hug af, han give en Fjerding Øl til Vide derfor.

17. Om Øll iche at sætte i Skiul.

Findes og nogen som sætter Øll hen i Skiul i store Kander eller Skaal og ville det giemme til sidst og sidde siden og drikke det med sine Kanuter, giver hver en Fierding Øll til Vide derfor.

18. At Gildet skal gaa Ret om i Byen.

Og skal Gildet gaa Ret om i Byen saa at han udlægger hvis Øll han er Gildet pligtig efter som han sidder Ret for Handen til, eller giver en Fier-

ding Øl til Vide, om det ei er tilstede maa det i lange Tider paa esches.

19. At Allermænden og Skuebroderen aarligen skal haffue 4 til dennem aff Naboerne og huor begyndes skal.

Item skal der aarligen være 4 af Bymændene som sidder Ret for Haanden, som med Oldermanden og Skuebroderen skal skaffe Ret i Gildet og skue Øllet og fly det paa Stolen som godt er, desligeste at have Tilsyn udi Marken med Hegn og andet. Og hvem som sig undslaar derfor, naar det hannem tilkommer med Rette give en Tønne Øll til Vide og bør ligevel ikke at være fri derfor, og skal Byes Begyndelse altid være paa den Gaard som Lauritz Rasmussen iboer og derfra gaa ret om og endes paa den Gaard Niels Pedersen iboer.

20. At ingen skal tappe Gildesøll uden Minde.

Findes nogen som tapper af vort Gildesøl uden Oldermandens Minde og giver bort eller skienker bort i Faderchab til dennem, som intet har med Gildet at gjøre han give en halv Tønne Øll, men ere de Huusarme og beder om Øll i Guds Navn, da skal deres Bud gaa til Oldermanden saa skal han give dennem i Jesu Navn. Skal der og ingen maa tappe af vort Gildesøll som er baaret til Stolen førend vor Oldermand eller Stoelsbroderen og

C. Betaling.

Til udgifterne vedrørende måltider, udflygt med bus m. m. indbetales forud for årsmødet til Slægtsgaardens kontor et beløb udregnet efter udflydning af nedenstående skema. Det bemærkes, at udgifter til post 4 skal betales af alle mødedeltagere, da den indeholder mange forskellige udgifter ved mødets arrangementer, herunder adgang til severdigheder m. m.

	Antal deltagere	Pris pr. deltager kr.	Ialt kr.
<i>Første dag, 25. maj.</i>			
1. Middag i Haandværkerforeningen (exclusive betjening)		15.00	
<i>Anden dag, 26. maj.</i>			
2. Frokost på Jelling Kro (exclusive betjening)		9.00	
3. Bus-billet til udflygt gennem Vejle-egnen		12.00	
4. Betaling for alle mødedeltagere omfatten- de fælles mødedrifter, adgang til severdigheder, musik m. m.		10.00	
Ialt kroner			

Beløbet følger pr. (undersireg hvilket) } Postgiro 83142
Postanvisning
Check.

D. Bemærkninger.

Denne blanket sendes senest den 6. maj i fuldstændig udfyldt stand til Slægtsgaardens kontor, postboks 221, Odense.
Beløbet (udregnet i henhold til skemaets udflydning) indbetales ved indmeldelsen til samme adresse enten pr. giro nr. 83142 eller pr. postanvisning eller check.
Deltagere får nogle dage før mødet tilsendt meddelelse om på hvilket hotel, de skal bo samt billetter til de skemaposter, som er udflydt.
I skemaet er anført, hvad de enkelte priser omfatter.
Drikkevarer (øl, vin m. m.) og kaffe efter middagen og frokosten betales ekstra. Da antallet af årsmødedeltagere er begrænset af hensyn til mulighed for hotelophold m. m., noteres deltagernævnelse i den orden, de indsendes.
Medlemmer, der ønsker et andet eksemplar af bladet i stedet for det, der tages udklip af, bedes anføre det ved kryds her:

3 eller 4 ere forsamlede i Gildeshuset, men de som bærer Øllet til Gildeshuset maa tappe en frøye Skaal Øll og drikke for deres Umage og ikke drikke mere, dog skal den tappe det til dennem, som Øllet indlægger, taper de mere uden hans Minde, giver de en Fierding til Vide derfor.

21. *Skal der og Ingen tilstedes at drikke længer Gilde end til Allermænden eller Skuesbroder melder derom i Fred en Fierding Øll til Vide.*

22. *Om at Øll lægges paa Stolen.*

Findes der og nogen Gildesbroder som løfter sit Øll paa Stolen og det straffes af Oldermænd eller Gildesbrødre, da skal han tage det af igen og bære det hiem, og en anden maa indlægge i hans Sted igien. Men er der ingen som haver Øll at indlægge i hans Sted, da skal den som haver vedtaget og Øllet bliver afløftet for fly dennem sin Part paa Stolen ihvor han faar det, men dersom han ikke vil da maa Oldermænden købe det paa hans Haand hvor han kan det bedst faa og derudinden for hvis han kjøbte det skal være pligtig at betale til den foragte Dag som Oldermænden haver ud-

lovet Betaling derfor. Vil han ikke da maa Oldermænden og de andre pante ham derfor og tage saa godt et Pant at han kan det udsætte for Pengene til den anden vil det løse.

23. *Om man ikke kan komme til Gilde.*

Findes der nogen Gildesbroder eller Gildesøster som er i loulig Forfald til andre Gilder eller Morsskab eller i andre Maader at de ikke kunne være der den Dag Gilde Øllet indlægges den de haver Part i, da maa der Bud komme til Tønden og hente en Kande Øll paa 2 B om det er to Tønder Drik, og er der ichon en Tønde paa Haanden da hentes en Kande Øll paa 1 B, og ikke hente Øl for andre end for Manden eller Hustruen, eller han maa sætte en Giæst for hvilken borte er samme Dag af Mand, Hustru, Svend eller Pige, som plejer at gaa til Sommer Huøring eller Pintzegilde og ikke det maa ske en anden Dag. Vil man forsumme sig maa man have det for Hiemgiæld.

24. *Om Sæder i Gildeshuset.*

Skal det og være herefter med Sæder udi Gildeshuset baade med Mænd, Hustruer, Svende og

Lån til generationsskifte

Dansk Landbrugs Realkreditfond yder lån til formidling af *generationskifte* - d. v. s. unge landmænds selvstændige ejendomsøvertagelse eller landmænds køb af større ejendom. Lånene ydes op til 70 pct. af fondens vurdering af ejendommens handelsværdi, herunder værdien af besætning og inventar. Hvor lån ydes til ejendomsøvertagelse, vil det som regel være en fordel for sælgeren af ejendommen at overtage de obligationer, hvori lånet effektueres. Disse obligationer, med en løbetid på 18-20 år, er særdeles velegnede som placeringsobjekt for en landmand, der trækker sig tilbage efter at have solgt sin gård, Obligationerne forrentes med 7 pct. p. a., og

de ældre landmænd, der overtager obligationerne, får en god fast rente til at supplere eventuelle andre indtægter med.

Skødevilkårene bør derfor udfærdiges således, at sælgeren overtager de obligationer, hvori fondens generationskifte lån udbetales, til parikurs. Dette vil give gode muligheder for at tale sig til rette om fornuftige vilkår for øvertagelsen, og det vil give såvel køber som sælger større dispositionsfrihed. Dermed vil generationskiftet kunne lattes meget væsentligt.

Lån i fonden skal søges senest 2 år efter stedfundne investeringer eller generationskifte. Henvendelse om lån i Dansk Landbrugs Realkreditfond sker gennem landets banker og sparekasser, idet fonden kun kan yde lån efter indstilling fra et pengeinstitut.

Dansk Landbrugs Realkreditfond

Realkreditfonden er oprettet for at yde bidrag til fremme af den påkrævede modernisering af landbrugets bygninger, til fortsættelse

af landbrugerhvervets rationaliseringsbestrebelse gennem øget mekanisering samt til lettelse af generationskiftet i landbruget.

Dansk Slægtsgaardsforenings driftsregnskab

1. januar–31. december 1962

INDTÆGTER		Regnskab	Budget 1962
Indgået kontingent		34.455,30	34.000,00
Annonceindtægt		1.990,00	2.800,00
Renter		1.532,86	1.200,00
Slægtsgaardsmærkater:			
Indtægter	70,00		
Udgifter	0,00		
		70,00	0,00
Slægtsgaardsdiplomet:			
Indtægter	65,00		
Udgifter	91,60		
		÷ 26,60	0,00
Julekort og tidsskrifter:			
Indtægter	113,50		
Beholdning:			
¹ / ₁ 1962..	1.573,90		
³¹ / ₁₂ 1962..	1.460,40		
	113,50	0,00	0,00
		38.021,56	38.000,00

UDGIFTER		Regnskab	Budget 1962
Tryksager og kontorartikler		1.089,64	1.500,00
Porto		2.222,88	
Refunderet		1.420,50	
		802,38	600,00
Gager:			
Kontoret: Sekretær	5.000,00		
Assistance	505,44		
	5.505,44	6.000,00	
Juridisk konsulent	500,00	500,00	
Revisor	500,00	500,00	
Diverse:			
Blomster og krans	98,30		
Forsikring	87,14		
Postbox	20,00		
Udklip	203,46		
Akkvisition	93,70		
Meddelelser nr. 8–9–10,			
1600 stk.	469,65		
4000 pjecer om Slægts-			
gaardforeningen	646,00		
	1.618,25	2.000,00	
Bidrag til amtskredse	965,35	1.000,00	
Rejse- og mødeudgifter	2.721,83	4.000,00	
Årsmødet	9.251,25		
Refunderet	7.072,50		
	2.178,75	2.000,00	
Husleje og telefon	1.882,30	1.800,00	
Medlemsbladet:			
Beregnet ud-			
gift pr nr.	2.500,00		
Virkelig ud-			
gift pr. nr.	2.444,06		
Trykning – 6 blade	9.259,90		
Bonus	312,12		
	8.947,78	9.000,00	
Forsendelse (¹ / ₁ – ³¹ / ₁₂ 1962)	2.660,00	2.800,00	
Udgift til redaktion (6 blade)	1.200,00	1.200,00	
Klicheer, artikler, foto m. v.	1.856,55	2.000,00	
Arkivet:			
Tilskud	6.500,00	6.500,00	
	38.928,27	41.400,00	
Underskud	906,71	3.400,00	
	38.021,56	38.000,00	

STATUS

pr. 31. december 1962

AKTIVER

Postgiro	693,21
Amagerbanken, Islands Brygge afd., bankbog 988 (spærret)	586,93
Landbo-Sparekassen, Odense:	
Konto 013–7832	20.000,00
Check-konto 43457	1.442,37
Konto 0–11–6316	105,57
Slægtsbøger	1,00
Slægtsgaardsdiplomer	1,00
Inventar	1,00
Beholdning af julekort	1.460,40
	<u>24.291,48</u>

PASSIVER

Kapital-konto:		
Saldo den 1. januar 1962	9.036,52	
Lovmæssig reservefond (bidrag fra livsvarige medlemmer)	300,00	
Dispositionsfond:		
Saldo den 1. jan. 1962	15.861,67	
Undersk. ¹ / ₁ – ³¹ / ₁₂ 1962	906,71	
	<u>14.954,96</u>	<u>24.291,48</u>
		<u>24.291,48</u>

Foranstående driftsregnskab og status er set i overensstemmelse med det førte bogholderi.

Der er foretaget bilagsrevision ved stikprøver, og statusposterne er dokumenteret overfor mig.

København, den 11. februar 1962.

K. Foged,
statsaut. revisor.

Forslag til budget for 1963

Jugeret kontingentindtægt	34.000,00
Renteindtægt af sparekasse og giro	1.300,00
Annonceindtægt	3.000,00
	<u>38.300,00</u>
Tryksager, duplikering og kontorartikler	1.500,00
Porto	1.200,00
Gager:	
Kontoret	6.000,00
Juridisk konsulent	500,00
Revision	500,00
	<u>7.000,00</u>
Husleje og telefon	1.900,00
Årsmødet i Vejle	2.200,00
Andre mødeudgifter	3.200,00
Diverse (annoncer og akkvisition)	2.000,00
Bidrag til amtskredse	1.000,00
Medlemsbladet:	
Trykning	
(6 × 1.650,00)	9.900,00
Forsendelse	3.200,00
Udgift til redaktion	1.200,00
Klicheer, artikler m. v.	2.100,00
	<u>16.400,00</u>
Tilskud til arkivarbejde	6.500,00
Underskud	4.600,00

Piger, som det til disse været har og hver søge sit Sæde som bedst beqvemmeligst og skikkeligt er, og som er forordineret til hver hans Gaard.

25. *Naar Gildbroder dør og afgaar og der kommer en anden i hans Sted.*

Naar nogen Gildbroder dør og afgaar og den, som kommer i Gaarden igen skal være forpligtet naar Oldermænden tilsiger hannem at give sig i fornævnte vort Gilde og Laug og give sin Ed at holde og have med os i fornævnte Artikler og Vilkaar som foreskrevet staar og efterfølge som en god Nabo bør at gjøre.

26. *Om Gilde og Igang.*

Item skal her foruden herefter endnu holdes med Gilde udi Elmelund eftersom her til Dags Viis og Varne været haver og hvilken som ikke vil besøge Gildet skal alligevel skyde sit dertil ligemed de andre did kommer, og hver som giver sig udi Byens Gilde og vil være Gildsøsken skal give 1 Tønde Øl til Igang.

27. *At hielne de Afdøde Gildsøskende til deris Legersted.*

Item naar nogen af vores Gild Søsken dør her udi Sognet eller ere saa nær at vi kan komme der til med, skal hver være forpligtet at følge Liget til sit Legersted og derhos bevise hvis Tieneste som slig Beredelse tilhøre eftersom tilsagt vorde under en Tønde Øl til Vide uden man er i loulig Forfald. Og skal Gildsøsken derimod ikke vægre deres Erffven Øl efter gammel Sædvane.

28. *Om Gielffriorren Geldsteffne.*

Item skal ogsaa her holdes trende Sielffuoren Gildstævne aarligen som er paa Kyndelmisse Dag, Vollermissen Dag og Andenpintze Dag, og hvem som da ikke møder om han er loulig Forfald foruden giver en halv Tønde Øl til Vide.

29. *Om nogen slaa Drikkekar i Synder.*

Item hvilken som slaar Drikkekar i Synder med sin fri Villie give en fierding Øl til Vide og betaler Skaden igen, men sker det af Vaade, da betale ikkun Karrene igien og være quit for Vide.

30. *Om Mark Gierder og Vangsted.*

Skal alle Mænds Mark-Giærder være giært med ny Torn eller Giærder imellem Fæled og Vang have giærdet de flage Giærder paa Voldermissen Dag og da skulde alle Naboer gaa til hver Mands

Gaard Sted og besee dennem. Og hvilken Mands Giærder, som da ikke ere som foreskrevet staar, han give en fierding Øl til Vide for hver Gaard Sted agiærdet ere. Men om det findes at han ikke kunde giærde dem for Herskabs Erinde eller Syge Seng, da skal han giærde dem inden den Tid Oldermænden ham forelægger eller da giælder Vide som foreskrevet staar en fierding Øl. Udi lige Maade skal ogsaa holdes om Vangeled med dennem det tilkommer at holde færdig under en Tønde Øl til Vide. Men hvilken Mands Giærder, som da ikke ere loughfaste at de kunne giænne for Hegn eller Korn og Suin og de lægges til Forbedring og bliver ikke forbedret, han give 1 B til Vide for hver Gaard Sted som ikke ere forbedret. Men er kommen Torn og Staure der paa Giærdet og er ikke loughfast som det sig bør, da bøde derfor 1 B til Vide.

Men Rougmarks Giærder skal man holde Giærdet al Vinteren og holde gennem hver Mand uden Skade. Og hvilken som bliver advaret og tit forelagt af Oldermænden at holde sine Giærder ved Magt og han det ikke gjør, han bøde først for Giærdet og siden for Kvæget og den Skade Kvæget gjorde, om det er af Naboernes eget Kvæg og den at være kvit som Kvæget hafve.

Men blev hans Giærde meldt loughfast paa Voldermissen Dag og siden kommer skadeligt Kvæg bryder Hul og giver Skade, da bøder han Skaden der Kvæget eiede, og giælder Vide som Vide lægges, og Manden gjør sit Giærde loughfast igen, men er det kun ringe Skade, da giælder Vide for Kvæget og være kvit dermed.

Kommer samme Kvæg en Gang, anden Gang og tredie Gang og bryder Hul og gjør Skade og ikke er lagt derpaa da giælder højeste Vide efter Naboernes Sigelse og bøder Skader igen. Og dersom samme uloulig Kvæg bryder Hul og Andres gaar efter og gjør Skade, da bøde dem som det ulønlige Kvæg ejede, Skaden baade for sit eget Kvæg og de Andres og Manden som Giærdet aathe lukke det igjen.

Men bliver han advaret som Giærdet eier at han skal det lukke og han det ikke gjør, men lader det staa aabent en Dag eller to, han bøde al den Skade, som der bliver derigennem giort, siden han blev advaret, og den være kvit som Kvæget aathe. Men dersom han lukker sit Giærde en Gang, anden Gang og tredie Gang og den anden ikke vil lægge Hegt paa sit Kvæg, da bøder den Skaden igien som Fæet eller Kvæget aathe. Og gjør Manden sit Giærde færdig, som det var tilforn og lægger Hegt paa sit løsgaaende Kvæg, men han straks Hegt paa Kvæget der han advares. Da lukker han selv sit Giærde igien som det eier. Og er det alle Mands Kvæg, da bøder alle Mand Skaden igien og lægger Hegt paa Kvæget, som skelligt er.

(Fortsættes)

Juelsminde-Kalundborg.

Årsmødedeltagere, som ønsker at benytte denne bekvemme sejlroute fra Kalundborg til Juelsminde, hvorfra der er ca. 40 km. til Vejle, henvises til annoncen med fartplan.

Pladsreservering tilrådes, selv om der er plads til 110 biler.

ANDELSBOGTRYKKERIET

i Odense

Landbo-Sparekassen for Fyn

Den almindelige Brandforsikring

for Landbygninger, oprettet ved kongelig Anordning

af 1792

HOVEDKONTOR: STORMGADE 10 . KØBENHAVN K . CENTRAL 1100

Østifternes Land-Hypothekforening

Øster Allé 31

KØBENHAVN Ø

yder uopsigelige 2. Prioritetslaan i Landejendomme
og Beboelsesejendomme paa Landet i Østifterne